

Πολύπλευρη και συστηματική η στήριξη της Ειδικής Εκπαίδευσης

Με όλα όσα βλέπουν το φως της δημοσιότητας στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, αλλά και όσα γράφονται στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αναφορικά με την πολιτική του Υπουργείου Παιδείας και Πολιτισμού (ΥΠΠ) για τα παιδιά με ειδικές ανάγκες, το Υπουργείο θεωρεί απαραίτητο να ενημερώσει τόσο τους γονείς παιδιών με ειδικές ανάγκες, όσο και την κοινή γνώμη γενικότερα, για τα ακόλουθα:

- Το ΥΠΠ αναγνωρίζει το δικαίωμα των παιδιών ή ατόμων με αναπηρία/ειδικές ανάγκες για ισότιμη συμμετοχή στην εκπαίδευση. Από το 2001 που εφαρμόστηκαν οι περί Αγωγής και Εκπαίδευσης Παιδιών με ειδικές ανάγκες Νόμοι του 1999 έως 2014, έγιναν σημαντικά βήματα στην εκπαιδευτική διαδικασία και αναπτύχθηκαν τέτοιες πρακτικές ώστε ο κάθε μαθητής με ειδικές ανάγκες να αναπτύσσει στο μέγιστο δυνατό βαθμό τις ικανότητες που διαθέτει.
- Με την εν λόγω νομοθεσία, θεσμοθετήθηκε η υποχρέωση του κράτους για εκπαίδευση όλων των παιδιών σε ένα όσο το δυνατό λιγότερο περιοριστικό περιβάλλον. Τα παιδιά με ειδικές ανάγκες απολαμβάνουν όλα τα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, σε ίση βάση με τα άλλα παιδιά.
- Με βάση τις αξιολογημένες ανάγκες των παιδιών, το ΥΠΠ παρέχει σε όλα τα παιδιά εξειδικευμένη εκπαίδευση, στη βάση ατομικών προγραμμάτων εκπαίδευσης, προσαρμοσμένα στις ατομικές ανάγκες κάθε παιδιού, σε κατάλληλα εξοπλισμένους χώρους. Το ΥΠΠ εξοπλίζει όλα τα σχολεία με τον απαραίτητο ειδικό εξοπλισμό όπως τροχοκαθίσματα, εξειδικευμένα θρανία, περπατούρες κ.λπ., και παρέχει αλλά μέσα και διευκολύνσεις. Τα παιδιά με αναπηρία, οι ανάγκες των οποίων εξυπηρετούνται σε σχολεία εκτός της εκπαιδευτικής τους περιφέρειας, μεταφέρονται από το ΥΠΠ ή επιχορηγούνται οι γονείς τους για τη μεταφορά τους.
- Πρόσθετα, το ΥΠΠ λαμβάνει όλα τα μέτρα για την προσβασιμότητα τόσο της κτιριακής υποδομής (ανελκυστήρες, ράμπες, σήμανση κ.α.) όσο και του Αναλυτικού Προγράμματος. Με την εισαγωγή της χρήσης νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, το Αναλυτικό Πρόγραμμα γίνεται προσβάσιμο στα παιδιά με ειδικές ανάγκες μέσω εξειδικευμένου τεχνολογικού εξοπλισμού (συσκευές επικοινωνίας, ηλεκτρονικοί υπολογιστές, εξειδικευμένα λογισμικά προγράμματα, συσκευές Braille).
- Επιπρόσθετα, το ΥΠΠ ανταποκρινόμενο στο αίτημα των οργανωμένων γονέων προέβη σε όλες τις απαραίτητες ενέργειες, ώστε όλα τα ειδικά σχολεία να λειτουργούν ως Προαιρετικά Ολοήμερα. Με την παράταση του ωραρίου λειτουργίας των ειδικών σχολείων, εξυπηρετούνται, στον μεγαλύτερο δυνατό βαθμό, οι ανάγκες των παιδιών και των οικογενειών τους.
- Παράλληλα, το ΥΠΠ, κάνοντας ένα βήμα παραπέρα, ανταποκρίθηκε στην ανάγκη των παιδιών για δημιουργική απασχόληση και κατά τους καλοκαιρινούς μήνες. Έτσι, μέσα από τον θεσμό του «Ανοικτού Σχολείου» αλλά και του «Θερινού Δημόσιου Σχολείου», δίνεται η ευκαιρία σε παιδιά με ειδικές ανάγκες, που φοιτούν είτε σε ειδικά, είτε σε δημοτικά σχολεία, να μετέχουν στα προγράμματα αυτά.
- Για να καλυφθούν οι πιο πάνω ανάγκες, ο Προϋπολογισμός του ΥΠΠ ανέρχεται στα €11.000.000 ετησίως. Η πιο πάνω δαπάνη καλύπτει τις ανάγκες για παροχή ειδικού

εξοπλισμού, μεταφορικών, εργοδότηση βοηθητικού προσωπικού, λειτουργία ολοήμερων ειδικών σχολείων, λειτουργικά έξοδα ειδικών σχολείων, κατ' οίκον εκπαίδευση, οικονομική ενίσχυση των Συνδέσμων Γονέων των Ειδικών Σχολείων, λειτουργία καλοκαιρινών προγραμμάτων στα ειδικά σχολεία. Σημειώνεται ότι στο πιο πάνω ποσό δεν περιλαμβάνονται οι μισθοί του εκπαιδευτικού και του ωρομίσθιου προσωπικού. Το ΥΠΠ, σε καμιά περίπτωση, δεν κάνει «εκπτώσεις» στην εκπαίδευση των παιδιών με ειδικές ανάγκες.

- Τα τελευταία χρόνια, μέσα από την αναβάθμιση των Αναλυτικών Προγραμμάτων, όλοι οι εκπαιδευτικοί επιμορφώθηκαν στη χρήση πρακτικών και στρατηγικών διαφοροποίησης και κατάλληλων μεθόδων διδασκαλίας, ώστε να ανταποκρίνονται στις ανάγκες όλων των παιδιών.
- Για το ΥΠΠ, η διαφορετικότητα δεν αποτελεί πρόβλημα, αλλά αφορμή για περαιτέρω βελτίωση ολόκληρης της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Η διαφορετικότητα των μαθητών αντιμετωπίζεται ως πηγή μάθησης και για το λόγο αυτό, μέσα από τα προγράμματα Αγωγής Υγείας και τον Κώδικα Κατά του Ρατσισμού, αναπτύσσονται εξειδικευμένες δράσεις σε όλα τα σχολεία για τη δημιουργία θετικής στάσης αποδοχής όλων των μαθητών με αναπηρία.
- Πρόσθετα με τα πιο πάνω, το ΥΠΠ, σεβόμενο τις πρόνοιες της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα δικαιώματα των ατόμων με ειδικές ανάγκες, προχωρεί στην αναδιοργάνωση των δομών του, ώστε να παρέχει σε όλους ανεξαιρέτα του μαθητές την ευκαιρία να αναδείξουν και να αξιοποιήσουν τις δυνατότητές τους.
- Μέσα από το εθνικό σχέδιο για την αναπηρία τέθηκαν στόχοι για αξιολόγηση και αναβάθμιση των προεπαγγελματικών προγραμμάτων που εφαρμόζονται στα Ειδικά Σχολεία, Λύκεια και Τεχνικές Σχολές, για επιμόρφωση των εκπαιδευτικών και ενημέρωση των μαθητών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.
- Το ΥΠΠ αναγνωρίζει ότι υπάρχει πάντοτε περιθώριο για βελτίωση και αναβάθμιση των δομών και προγραμμάτων ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο, εκπονήθηκε τους τελευταίους μήνες από διατμηματική επιστημονική επιτροπή, μετά από οδηγίες του Υπουργού, μελέτη, η οποία θα παρουσιαστεί στις 20 Σεπτεμβρίου σε υπηρεσιακή συνάντηση. Θα ακολουθήσει διάλογος επί των προτεινόμενων προτάσεων με τους γονείς και με κάθε ενδιαφερόμενο φορέα.
- Ειδικότερα σε σχέση με την περίπτωση του μαθητή Νικόλα Μαρκαντώνη που απασχόλησε τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, ο Υπουργός Παιδείας και Πολιτισμού μαζί με πολυμελή επιστημονική ομάδα είχαν συνάντηση διάρκειας δύο ωρών με τους γονείς και το ίδιο το παιδί, κατά την οποία δόθηκαν διαβεβαιώσεις ότι ο Νικόλας θα έχει την πλήρη στήριξη του σχολείου του αλλά και των αρμόδιων Υπηρεσιών του Υπουργείου. Συγκεκριμένα:
 - Έχει εξασφαλιστεί σχολικός βοηθός/συνοδός με ειδικές γνώσεις στην κυπριακή νοηματική γλώσσα.
 - Έχει διασφαλιστεί ότι στο σχολείο που έχει επιλεγεί για να φοιτήσει ο Νικόλας διδάσκουν εκπαιδευτικοί, οι οποίοι έχουν επιμορφωθεί και έχουν ήδη εκφράσει την προθυμία και την ετοιμότητα να στηρίξουν τον μαθητή, ειδικά σε ότι αφορά την απλοποίηση της ύλης.
 - Θα αξιοποιηθεί πλήρως, τόσο ο ειδικός υποστηρικτικός τεχνολογικός εξοπλισμός αξίας 18,000 ευρώ, όσο και άλλος εξειδικευμένος εξοπλισμός (ειδικό πολυρυθμιζόμενο κάθισμα, εξειδικευμένο ρυθμιζόμενο θρανίο κ.ά) που αγόρασε το Υπουργείο ειδικά για τον Νικόλα.
 - Έχει ήδη δημιουργηθεί στο σχολείο, στο οποίο θα φοιτήσει ο μαθητής, η απαραίτητη υποδομή ώστε να εξυπηρετούνται πλήρως, οι πολλαπλές ανάγκες του .
 - Το Υπουργείο θα παρακολουθεί στενά την πορεία του Νικόλα και θα λαμβάνει τα ενδεικνυόμενα επιπρόσθετα μέτρα, όποτε αυτά απαιτηθούν.

- Καταληκτικά, το ΥΠΠ αγκαλιάζει με ιδιαίτερη ευαισθησία τα παιδιά με αναπηρία/ειδικές ανάγκες και καταβάλλει συνεχείς προσπάθειες για βελτίωση της εκπαίδευσής τους, την ευημερία και την ομαλή ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο. Παράλληλα, αντιμετωπίζει με κατανόηση τους γονείς και βρίσκεται στη διάθεσή τους για επίλυση των προβλημάτων που αντιμετωπίζουν, μέσα σε πνεύμα συνεργασίας, αμοιβαίας εμπιστοσύνης και αλληλοσεβασμού.